

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institutviones Morales

In Qvibus Vnivers[a]e Qvaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1602

5. Aliæ quæstiones de eadem re dissoluuntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14077

sultè ad miseriam animaduersione debita eos corrigendos. Ex quibus colligitur, iure communi, ante Concilium Tridentinum, Professionem factam ante annum Probationis integrum, ratam quidem fuisse in alijs ordinibus, præterquam Mendicantium, ac potuisse fieri non passim, & temere, sed aliquando iustis de causis: In ordinibus verò Mendicantium iure fieri non potuisse. Verùm quæret aliquis, an si ea fieret, vilius esset momenti. Hostiensis negat, Abbas verò affirmat. Similiter etiam in Inuitis ante decem, & octo annos emitteretur professio, Hostiensis eam negaret vtilem, & ratam futuram; sed Abbas affirmaret quidem locum, & vim habituram, sed mala fide contra ius esse factam. Cæterum post Concilium Tridentinum professio in nulla Religione fieri potest ante decimum sextum annum expletum, nec ante integrum Probationis annum, post habitum susceptum: & si antea fiat, irrita est, & inanis. Non tamen prohibet Concilium, ne quis Religionis habitum suscipiat ante sedecim annos completos, neque decernit, ne Probationis annus ante eos exactos implatur. Quare hodie etiam annus Probationis, integer expleri potest ante decimum sextum completum, & vilius Probationis admitti professio expleto decimosexto: quod etiam Nauarrus annotauit. *Conf. 30. de regularib. nu. 1.*

Decimo queritur, An Professio per vim, aut metum cadentem in virum constantem emissa sit rata, & firma? Respondeo ex communi omnium sententia non esse: quoniam ipso iure Canonico sit irrita, & inanis. *c. per laicū de ijs, que vi metus causa sunt, vbi votum per metum susceptum, vt irritum habetur. Verum dubia quæstionis est, an Monachus per vim, vel iustum metum Religionem professus, & in ea aliquot annos perseveras, ius habeat reclamandi, præsertim si Abbatis auctoritate fuerit ad sacros ordines prouectus. De qua quæstione, aliud est secundum ius commune dicendum, aliud secundum ius nouum à Concilio Tridentino sancitum. Primum igitur, quam diu durat vis, aut iustus metus, hoc est, qui cadit in virum constantem, Monachus reclamare iure potest, vt constat, *ex ca. 1. de his, que vi metus causa sunt. Deinde, cessante vi, & iusto metu sublato statim liberum est Monacho reclamare; Statim autem intelligitur id facere, si intra tempus arbitrio Iudicis definiendum id fecerit. Nam vt Hostiensis, & Abbas capite citato, testantur, cum tempus ad aliquid faciendum non est lege præscriptum, auctoritate, & arbitrio Iudicis definitur. *l. qui pro tribunali. ff. de senten. & re iudicata, & c. de causis, de offic. Iudic. deleg. Cessante verò vi, & metu remoto, & tempore arbitrio Iudicis legitime transacto, Monachus reclamandi iure priuatur, quoniam eo tempore professionem ratam, & acceptam habere censetur. Hoc tamen locum habet, si pariter etiam sublata sint omnia reclamandi impedimenta: nam tamen si vis, & metus iam esse desierint, Monachus tamè si ad multos annos impediatur, quo minus reclamet, ius semper habet reclamandi.***

Postremo cum iure communi nullū esset tempus decretum, Concilium Tridentinum definiuit quinquennium. Sic *Sess. 25. de Regularibus cap. 19.* loquitur: *Quicumque Regularis præsentat se per vim, & metum ingressum esse Religionem, aut etiam dicat aut etatem*

debitam professum fuisse, aut quid similo, velique habitum dimittere quacunque de causa, aut etiam cum habitu discedere sine licentia Superiorum, non auditur, nisi intra quinquennium tantum à die professionis: & tunc non aliter, nisi causas quas præciterit, deduxerit coram Superiore suo, & Ordinario. Quod si antea habitum sponte dimiserit; nullatenus ad allegandum quacunque causam admittatur, sed ad Monasterium redire cogatur, & tanquam apostata puniatur. Interim verò nullo sue Religionis priuilegio iuuetur. Hactenus Concilium. Obseruandum est, huiusmodi decretum locū habere, tum in his, qui tacite professi sunt, tum etiam in his, qui professionem expressim emiserunt. Concilium etenim in vniuersum de professione loquitur. **SIROGES** à quoniam tempore computari incipiat quinquennium, & quis sit ille dies professionis, à quo quinquennium inchoatur? Respondeo, quod ad professionem expressim attinet, dies, à quo incipit quinquennium, est ille in quo facta est professio: in tacita verò professione est dies ille, in quo Monachus tacite est professus per habitum Nouitiorū, & Professorum communem, & solum occultè distinctum, sciēt, & sponte susceptum, & per annum integrum vitrò delatum. Cæterum si vis, vel iustus metus, vel reclamandi impedimentū plus, quam quinquennium durauerit, iure potest audiri, & in integrum restitui.

Ad extremum in huiusce Concilij decreto septem conditiones exiguntur, vt Monacho liceat intra quinquennium reclamare. **Prima** est, Ne quis antea habitum dimittat. **Secunda**: Ne sine voluntate superiorum ob id à Monasterio, etiam cum habitu recedat. **Tertia**: vt causas, quas obtendit, antea coram Superiore, & Ordinario deferat. **Quarta**: vt si antea habitum exuerit, nullatenus ad allegandum vllam causam admittatur. **Quinta**: vt redire ad Monasterium compellatur, si contra fecerit. **Sexta**: vt tanquam apostata puniatur. **Septima**: Ne vllō Religionis priuilegio iuuetur. Quas conditiones Nauarrus in *Comment. 4. de regularibus, num. 77. & 78.* explicuit ita, vt putet eas omni offensione semota, & aliorum damno vitato, non semper locum habere. Nam si quis bona fide credat, ob vim, & metum sibi contra ius illatum, professionem irritam, & inanem fuisse, & ob id, vt reclamare commodè posset, è carcere fugerit, habitum depouerit, & Iudicem adierit, poenas apostatæ non incurrit: præsertim si secus facere nequiuerit.

Caput V.

Alia quæstiones de eadem re dissoluantur.

PRIMO queritur, An Professio per dolum, & fraudem emissa rata, & firma habeatur? Respondeo distinguendo: aut qui proficitur, animus, & voluntatē profitendi non habet, & nulla est eiusmodi professio, quamuis eam meritò seruare cogatur ad aliorum offensionē deuitandam & cauendam. Ecclesia enim, quæ sunt occulta, non iudicat: vnde vouens, professioni stare compellitur, vt aliorum conscientijs consulatur. Aut habet in animo profiteri Religionem, sed nō obseruare, quod pollicetur, aut non se obligare ad Monasticum institutum: atque hæc professio coram Deo rata est, & firma; nam sufficit, si volun-

tate, & animo professionem emiserit, ex qua obligatio, tanquam effectus ex naturali causa maneat, ac surgit.

Secundo queritur, An professio sub conditione emissa vim, & locum habeat? Respondeo, cum Abbate. *cap. vlt. de condit. apposi. ex Inno. Hostiensis, & Ioan. Andr. & Glossa.* Si conditio adiecta, professionis substantiæ repugnet, eam ita vitiat, ut nulla sit, & inanis, ut si quis profiteatur ea conditione, ne Castitatem seruare cogatur, vel ut rerum proprietatem, & dominium retineat, & in posterum sibi æquirat, vel ut nutu, & arbitratu suo viuat: hæc enim singula professionis substantiæ aduersantur, quæ in tribus votis consistit perpetuæ Castitatis, Obedientiæ, & Paupertatis. Cæterum magna est quæstionis apud Canonici iuris interpretes, an rata sit professio eius, qui emittit sub conditione, ut domi suæ maneat, vel ut sua bona retineat, vel ut aliquid ræquam peculium habeat, vel ne, si quando fuerit ad regulare Beneficium promotus, ad nutum Abbatis reuocari queat? De qua quæstione multa tradiderunt Canonici iuris interpretes, Innocent. Hostien. Ioan. Monach. Ioannes Andreas. Anton. Anchar. Imola, Abbas, & alij in *c. infinuante. qui cleric. vel uouent. & in cap. vlt. de condit. apposi. Et iuris Ciuilis doctores, Bart. Iason. & alij in Authen. Ingressi. C. de Sacrosan. Eccl. Couarr. in 4. Decretal. p. 2. c. 3. §. 1. nu. 8. Nau. Comment. 2. de regulari. nu. 16. Ange. religiosus. q. 19.* Nos autè supra breuiter, & succinctè, quantum res ipsa patiebatur, egimus. In præsentia, hoc vnum dicere sufficit, proprietatem, & dominium rerum cum professionis natura pugnare, non tamen vsum rerum Abbatis nutui, & volutati subiectum. Vnde de professionis naturam non tollit ea conditio, ut Monachus vsum suarum rerum Abbatis permisso, & consensu retineat, & domi suæ extra Monasterium maneat, vel ut in posterum peculij possit acquirere: non quidem ita, ut illius dominium, & proprietatem habeat, aut vsum, qui nutu Abbatis reuocari nequeat, sed tantum administrationem, & vtilitatem, & commodum pro Abbatis arbitratu, & voluntate. Vsum rerum, qui in facto tantum consistit, cum voto paupertatis, aut cum voto Obedientiæ non pugnat: ut aperte constat. Hæc ex Abbate *ca. Infinuante, qui cleri. vel uouentes, & Syluest. relegio. 3. qu. 8. & Couar. & Nauar. locis citatis.* Sed quæ et aliquis, an iuri communi prædicto, quod continetur in *ca. infinuante, qui cleric. vel uouent. & in cap. de viduis 27. q. 1. derogatum sit per Concilium Trident. sess. 25. ca. 2. de regular. Respondeo cum Nauar. Comment. 2. nu. 16. de regularib. non esse derogatum: quia in *c. infinuante, & c. de viduis, solum statuitur, ut quis fieri possit Monachus professus, & retineat bona sua nutu, & consensu Abbatis, hoc est vt Glossa interpretatur, retineat vsum bonorum suorum reuocabilem ad nutum Abbatis. At in *c. 2. sess. 25. de regular. in Conc. Tridentino* decernitur, ne monacho concedatur bona stabilia, etiam ad vsum fructum, & ne concedantur, ut habeat tanquam propria.**

Tertio queritur, An solius Abbatis sit ad professionem admittere? Respondeo, cum Panormitano in *c. Apostolicam. de regularib. & Syluest. religio. 3. q. 13. Angel. professio. nu. 1.* videndum esse, an consuetudine, hoc ad solum Abbatem pertineat, ut infinuatur in *cap. vlt. De Regularib. in 6. Rursus an etiam*

ex priuilegio, vel instituti Regula talis potestas soli Abbati conueniat. Quæ si absint. Abbatis est ad professionem admittere adhibito suorum Monachorum consilio, quoniam Regula decernit, ut quæ præcipua sunt non agat sine Monastici cõuentus, hoc est, sine Collegij consilio. Monachorum autem creatio ex præcipuis vnum est. Ex quo etiam fit, ut sine consilio Collegij, creatio Monachi iure communi rata nõ sit: quando enim requiritur ex iure consilium, nisi adhibeatur, nullius est momenti, quod fit, ut testatur cũ Glossa idem Panormitanus, loco citato. At verò nullo iure cõpellitur Abbas ad Monachorum cõsiliu, sed cõsiliu, eo quod ubi, non consensu aliorum, sed cõsiliu requiritur, satis est illud exquirere, ac petere, expectare, ac audire responsum. Quocirca Monasterio vacante collegium Monachorum non potest Monachus creare: sicut vacante Ecclesia, Collegiũ Canonic. nullum ius habet Beneficium conferendi, ut suo loco dicemus. Abb. Sylu. Angel. locis supra citatis: **¶ QVÆRAS,** an iure cõmuni solius Abbatis sit, Monachos recipere? Panor. loco citato, ait, ad solum Abbatem pertinere iure cõmuni. Sed verius est, quod docuerunt Ioan. Monachus, Archidia. Ioan. Andreas, Gemina. & Francus in *ca. vlt. de regularib. in 6. cum Glossa ibidem in verbo pertinet.* ad Abbatem, & cõuentum iure communi pertinere Monachum creare: quod probant *ex cap. ca. moftitury, de his, que sunt à prelati. fin. consen. cap.*

Quarto queritur, utrum Episcopus ius habeat admittendi Monachum ad professionem? Innocentius *cap. porreclum. de regularibus,* docet penes Episcopum potestatem esse Religiosum cõstituendi, quamuis in nullum Monasterium ingressum, nec habitum Religionis indutum, nec certi instituti Regulæ professum. Satis, inquit, est, si in manibus Episcopi tria vota faciat, Castitatis, Paupertatis, & Obedientiæ. Nam tamen si domi suæ se contineat, est Episcopi potestati, & iurisdictioni subiectus, qui ei vix modum ac Regulam præscribere potest, ac debet. Id colligit *ex cap. si vii. 27. quæst. 2.* Idem etiam cum Innocentio videtur sentire Hostiensis in *cap. Porreclum. prædicto.* Cæterum, ut Antonius Butrius, & Panormitanus *cap. Porreclum. citato. & Syluest. religio. 3. q. 14. Angel. professio. nu. 1.* testantur, per huiusmodi professionem solemne Religionis votum non emittitur, quod matrimonium contrahendum impediatur, & contractum dirimat: hoc enim solum cõuenit voto solemni facto per professionem expressam, vel tacitam Religionis approbatæ, *cap. 1. De voto, & voti redemptio. in 6. Immo, ut idem notat Panormitanus, non crit hic homo verè, & propriè Religiosus, quoniam iure communi talis non est, nisi qui Religionem approbatam expressim, vel tacitè profiteatur. Secus verò esset, si Episcopus ad professionem Regulæ approbatæ admitteret Abbatis consensu, aut reciperet, eo quod Monasteriũ esset ipsi subiectum. Innocentij sententia olim locum habebat, quum Episcoporum iurisdictioni erant Monasteria subiecta: & iuxta eum morem videtur Innocentius locutus: & nũc etiam locũ habet, ubi Monasteria sunt Episcopis subiecta. **¶ QVÆRAS,** an is, qui habet administrationem Religionis, vel Ordinis, vel Monasterij, possit admittere Monachum ad professionem, ita ut locum, & vim habeat professio? Respondeo cum Angel. professio.*

na. 1. & Syluest. religio. 3. q. 18. iure non posse, nisi auctoritatem habeat, qua possit in Religionis corpus admittere.

Quintò quæritur, An professio expressè per Procuratorem fieri queat? Respondeo cum Syluest. religio. 3. q. 15. posse, nisi instituti Regula cõtrarium præscribat. Nam per procuratorem fieri possunt ea, quæ ius non prohibet. l. 1. §. V. ff. De procurator. in cap. Potest quis, De reg. iur. in 6. Sed professio non excipitur, ut constat ex Glossa in l. Pomponius. ff. de procuratorib. & Glossa in cap. Qui ad agendū, De procurat. in 6. in quibus locis cum multi casus excepti numerentur, professio non computatur.

Sextò quæritur, quæ pœna iure ipso irrogetur his, qui ante tempus iure constitutum ad professionem admittunt? Respondeo, si quis ante pubertatem aliquem admittat ad professionem præter lethale peccatum in quod incurrit, quia sibi patriam potestatem usurpat, ac bitrio ludicis punitur. Glossa in cap. Ad Apostolicam, De regularibus. Quæ verò ante annum probationis integram ad Professionem recipit, in Ordinibus quidem, qui Mendicantes non sunt, male facit, si passim, temere, & inconsideratè admittat, c. Ad Apostolicam, citato: & pœna arbitrariæ Iudicis subiicitur, Glossa in eo cap. In Ordinibus verò Religiosorum Mendicantium, grauius delinquit, quoniam virtute obedientiæ, & pœna excommunicationis cõstitutæ per comminationem id facere prohibetur, cap. Nō solum, De regularib. in 6. vbi etiam ipso iure suspenditur à recipiendo quolibet ad professionem, & vt grauioris culpæ pœna puniatur, decernitur. **QVAERTES**, an irregularitatē contrahat, qui ita suspensus aliquem ad professionem admittit? Respondeo cum Geminiano in ca. Non solum, de regular. in 6. & cap. Constitutionem, eo. lib. & tit. minimè, quoniam admittendi actus, nō est Ordinis, sed iurisdictionis opus, cū fœmina, quæ sanctimonialibus præest, ius habeat ad professionem admittendi fœminas. Item potest esse Abbas, qui nō fit in sacris Ordinibus constitutus, cap. Tuam, De etate, & qualitat. Ordinariorum.

Septimò quæritur, Quot, & quæ ad expressam professionem requirantur? Respondeo cum Syluest. religio. 3. q. 18. & Angel. professio. nu. 1. ex his, quæ hæcenus diximus, sex colligi. Primò iure cõmuni antiquo, ætas pubertatis, cap. 1. De Regularib. in 6. nimirum in maribus annus decimus quartus expletus, in fœminis duodecimus. At nūc post Concilium Tridentinum in vtrisque annus decimus sextus exactus, & in Insulis annus decimus octauus, cap. Quia in Insulis, De Regularib. Secundò, ex iure cõmuni annus integer probationis post habitum susceptum in Ordinibus religiosorum Mendicantium; non tamen in cæteris, cap. Non solum, ca. Constitutionem, De regularib. in 6. At verò iure nouo Concilij Tridentini requiritur ille integer annus probationis in qualibet Religione, tum virorum, tum fœminarum. Tertio, vt professio admittatur ab eo, qui ius habet recipiendi, & creandi Monachos, vel eius mādato, vel eius nomine, tum enim valeret professio, si Abbas postea ratam haberet, nomine ipsius factam; secus esset, si nomine eius non fieret; tunc enim eam professionem nō posset ratam habere, vt docet Angel. professio. nu. 1. Geminianum, & Lapum sequutus: idem etiam Syluest. religio. 3. q. 18. Quæ tō, vt professio fiat in Religione

approbata, c. 1. de voto, & voti redemp. in 6. Quintò, vt fiat professio adhibito Monastici cõuentus cõsilio, nisi aliter instituti Regula, consuetudo, vel priuilegium præscribat. Sextò, vt tria vota, Castitatis, Paupertatis, & Obedientiæ perpetuè emitantur. At hæc tria vota fieri possunt explicitè, vel implicitè. Nam in quibusdam Religionibus professio emitti solet vno voto obedientiæ expresso, cæteris implicitè, tacite uè cõtentis, quia promittitur obedientia secundum Regulam, Institutum vel Constitutiones. Postremò, rata est professio quibuslibet verbis emissā, licet nō seruata forma, quæ regula præscribit: nam hoc professionem non vitiat, nisi regula expresserit professionem irritā esse, & inanem, nisi sic, vel aliter facta fuerit.

Octauò quæritur, An professio ex ira, alia uè animi perturbatione facta subsistat, & valeat? Aijunt quidam eam nullius esse momenti. Sic Ludouicus Romanus, Iason, & alij: quod colligunt ex l. Quicquid. ff. De regul. iuris, vbi dicitur: Quicquid in calore iracundiæ, vel fiti, vel dicitur, non prius ratum est, quam si perseverantia apparuerit iudicium animi fuisse: ideoque breui reuersa vox, nec diuersè videtur. Idem prorsus in l. Diuortium. ff. De diuortijs. Colligunt itè ex Glossa in cap. Dudum, De conuers. coniugat. Quorum sententiā merito Nauarrus confutat. Nam si ira, vel quælibet alia perturbatio plenum rationis iudicium nō tollit, minimè votum infirmat: sufficit autem tale rationis iudicium, quale, & quantum ad lethale peccatum satis esset, quam Nauarrus sententiā docuerant Ioannes Andreas, Abbas, & Decius.

Nonò quæritur, An professio per qualemcunque metum facta sit rata, & si: ma? Respondeo, ratum esse votum, quod quis facit metu mortis, naufragij, incendij, morbi, belli, hostium, aliorum uè similibus periculis: & peccare eum, qui huiusmodi promissa non præstat conditione implera. Item votum irritum non reddit metus mortis etiam violentæ, nisi fuerit incussus ad votum ipsum extorquendum, aut nisi tantus sit, vt hominem abducatur ab usu, & iudicio rationis, vt colligitur ex Abbate, & alijs in cap. Perlatum, de his, quæ vi metu sive causa: ergo metus mortis violentæ illatus ad extorquendum professionis votum, infirmat illud, Hostien. Abb. & alij in cap. Perlatum, citato. Nisi metu sublato is, qui professus fuerat, ratam, & acceptam habeat professionem. ca. Porrectum, & cap. Si cui nobis, de regularib. **SIROGES**, an metus, qui dicitur reuerentiæ paternæ professionem irritam reddat? Glossa in cap. Præfens, verbo, Patrem. 20. qu. 3. ait irritam facere. Sic etiam Bartholus, & Imola in l. V. an. ff. De reg. iuris, & l. Metum. ff. De ijs, quæ vi, metu sive causa. Ita quoque Nauar. commen. 2. de regularib. nu. 31. Sed necesse est, vt patris minæ præcedant, vt colligitur ex eodè Bartolo, Cyno, Baldo, Ioanne Andrea, & Antonio Butrio locis citatis; & vt talis sit metus, qui si abesset, professio nō fieret: præsertim cū de foro interiori, nō exteriori loquamur.

Decimò quæritur, An professio ob malū finem emissā vllius sit momenti? Respondeo, votū simplex ob malum finem factum non obligare vouentem, siue ille sit finis boni, quod vouetur, quale est votum erogandi elemosynam ob inanem gloriam, siue sit finis ipsiusmet voti, cuiusmodi est votum, quo dux ad bellum iniustum proficiscens promittit se centum aureos daturum in pios

Teste Nauarro Commen. 2. de regular. nu. 67.

ait Nauar. loco citato.

vsus, vt victoriam reportet, & eo animo vouet, vt tali voto victoriam obtineat, aut pro victoria iniquè suscepta Deo gratias agat. Professio tamen etiam ob malum finem emissa, qui sit ipsius professionis, vel profectis finis locum habet, hoc est, rata, & firma censetur, quandoque is, qui profitetur, animum, & voluntatem habet profitendi, veluti cum quis profitetur, vt Monasterij bona succuratur, vel vt aliquem occidat in Monasterio; aut vt Monachos perturbet. Ita Syluest. religio. 3. quæst. 6. Antoninum, & Paludanum sequutus. Item, quando malum animo conceptum, & propositum non est finis professionis, sed solum eam comitatur, rata est, & firma professio: vt si quis cum profitetur, vanè aliquid concupiscat: nam etiam quodlibet aliud votum hoc modo factum, locum & vim habet. **SIROGES**, quare alia vota facta ob malum finem non valeant, cum valeat professio facta propter malum finem? Respondeo, quia professionis substantia consistit in tribus votis, quæ faciunt qui profitetur, videlicet in voto Castitatis, Paupertatis, & Obedientiæ, quæ sunt bona promissa: quamuis is, qui profitetur, animum intendat ad malum: quemadmodum si quis Sacerdos fieret, aut si Paganus fieret Christianus, ad malum animum intendens, finis non vitaret opus bonum, quod fieret. Secus est, cum quis vouet datum se eleemosynam ob inanem gloriam: tunc enim finis malus est voti materia: & ideo votum ipsum vitare censetur.

Vndecimò quæritur, An per professionem, omnium peccatorum condonatio, siue remissio habeatur? S. Thomas 2. 2. q. 189. art. 3. ad 3. Caiet. ibidem. S. Antonin. part. 3. tit. 16. capit. 3. §. 3. Walden. de Sacramental. tit. 9. cap. 80. Palud. 4. dist. 38. quæst. 4. artic. 1. conclus. S. Angel. religio. q. 47. Syluest. religio. 3. q. 23. & alij Summistæ aperte docent, per professionem omnia vitæ pristinæ peccata deleri: quæ sententia videtur apud veteres illos Monachos fuisse communi consensu recepta. Legimus enim in vita Antonij, quibusdā Angelos apparuisse, ex quorum verbis illi Monachi didicerint, per habitum vitæ Monasticæ susceptum restitui hominem ad eum statum, in quo est quispiam, cum sacro Baptismate renascitur: nec Monachū rationem redditurum de peccatis ante Monasticam vitam admissis, ut potè, quæ in ipsa Monastici instituti professione condonantur: & si statim atq; habitum suscepit è vita decederet, eum in cælum euolaturum. Hæc cum fuerit, vt prædixi, veterum Monachorum communis Traditio; cui sententiæ videntur subscripsisse Athanasius in vita S. Antonij, Hieronimus in epist. 25. & in epist. 8. Leontius Cyprius Episcopus in vita Simeonis Abbatis. Anselm. in lib. Similitudinum, ca. 11. Bernar. lib. de præcept. & dispensat. nullo modo mihi videtur neganda. Nec mirum videri debet, si priuilegium, quo Martyrio ornatur, ex parte quoque Religionis professioni concedatur. Nec tamen idcirco professionem Baptismo æquari dicimus, sicuti neque Martyrio: Baptismus enim est Sacramentum à Christo Domino institutum, cuius merito, & auctoritate primam gratiam confert, & omnem culpam, ac poenam delet, ac tollit: at verò professio nequaquam est Sacramentum, sed opus hominis, & virtutis officium adeo excellens, & eximium, vt si is, qui Religionem

profitetur, sit aliqui Dei gratia, & charitate præditus, ab omni poena vitæ pristinæ peccatis debita mundeatur. Non igitur professio primam gratiam confert, aut culpas vitæ prioris remittit, & abolet vt Sacramentum, sed aufert omnia peccata, id est, omnem poenam peccatis debitam expiat: poenæ etenim peccatorum apud veteres Patres; sicut etiam apud sacros Scriptores, peccata non raro appellari solent.

QUABRES, an si quis lethalis peccati cōsciū, & reus professionem emittat; ac deinde interuallo temporis de suo peccato doleat, reuiscat in eo professionis effectus, ita vt cum incipit de peccato legitimè dolere, professio suum effectū sortita, deleat omnem poenam peccatis respondentem, quam initio non remisit, id lethali peccato impediens? Respondeo cum Caietano, professionem non habere vim, quam habet Sacramentum: Baptismus enim cum sit opus Christi Domini vim, & efficacitatem ex eius institutione habet: & ideo si initio cum sumitur, & ob impedimentum hominis, effectum suum non præstat, sublato per legitimam poenitentiam peccato, incipit valere, quia quodammodo reuiscit, ac surgit. At verò professio, cum sit opus hominis, si initio cum sit, peccatorum poenas non remouet, postea non reuiscit, etiam si is sua peccata detestetur, ac plangat.

Duodecimò quæritur, An per professionem omnīs irregularitas ante contracta tollatur? Respondeo Glossa in c. Ex literarum, de Apost. non tolli eam irregularitatem, quæ est ex proprio delicto suscepta, sed quæ ex alieno peccato contrahitur: nimirum, parentum, vt quæ ex defectu natalium prouenit: & hoc, ait, colligi ex cap. 1. dist. 56. & cap. 1. de filijs Presby. & Authentica, de Monac. in qua aperte habetur, per ingressum in Religionem omnem irregularitatem aboleri, dicit, intelligi debere solum de prædicta irregularitate. Sic etiam sentit Hostiensis, & sentiunt alij in cap. Ex literarum, de Apost. Sed Abbas in cap. Ex literarum, citato, nu. 5. per professionem censet eam tolli duntaxat, quam ius ipsum expressit, cæteras verò minimè: quod est dicere tolli solum irregularitatem contractam ex vitio natalium, vt habetur c. 1. dist. 56. & c. 1. de filijs Presby. Quare Authen. de Monac. vbi dicitur omnem irregularitatem deleri per ingressum in religionem, cum sit imperatoria, & civilis in hac parte locum non habet. Et quamuis irregularis ob defectum natalium professione emissa possit ad ordines Ecclesiasticos eligi, & prouehi, non tamè ad Dignitates, Administrationes, & munera publica, aut Beneficia, quæ curam animarum habent. cap. 11. & c. 1. de filijs Presbyterorum.

Decimotertio quæritur, An cautè professio emittatur, cum quis profectio promittit se Monasticam Regulam seruaturum? S. Tho. 2. 2. q. 186. art. 9. ad 1. & in quod. 1. q. 20. in finuar, cautius professionem emitti, cum quis vouet se victurum iuxta obedientiæ præscriptum, quàm si promittit se Religionis Regulam seruaturum, aut victurum iuxta Regulæ rationem: quoniam qui sic promittit, sese obligat in omnibus, quæ Regula præscribit, ac præcipit. Sed certè nihil est, quod in secundo modo professionis reprehendatur. Sic enim professio fit secundum Regulam B. Benedicti: & is

modus

modus profitendi approbatur in ca. Ex parte tua, De regularibus, & tantum promittitur obseruatio Regula, prout illa passim intelligitur ab omnibus, & prout est more, & vsu recepta.

Decimoquarto queritur, An consuetudine induci queat, vt illi professi censeantur, qui vouent tantummodo obedientiam, nihil exprimendo de continentia, nec de proprij abdicacione? Respondet Specular. de statu Monach. q. 36. minime: quia non ipso, quo vouet quis obedientiam, vouet alia duo: nisi promittat obedientiam secundum regulam S. Augustini, Basilij, vel Benedicti, vel S. Francisci, aut nisi promittat obedientiam, & sese bonis abdicet, mundanisque delicijs, vt colligi potest ex c. Vidua, de regularib. cap. Porrellum. eo tit. cap. 1. 20. quest. 1. Et Innocen. cap. Porrellum. de regularib. au. Si quis tradat, & mancipet certæ religioni approbatæ: perinde est, ac si profiteatur. Item, si quis voueat obedientiam Monachalem, dummodo id faciat in manibus, inquit, Superioris, qui potest in religionem admittere. Et adde, dummodo in alijs seruetur Concil. Trident. sess. 25. cap. 15. d. regular.

Caput VI.

De vi, & potestate solemnium votorum, quæ in professione approbatæ Religionis emittuntur.

P R I M O queritur, An solemnne votum, & simplex eiusdem, rei atque materij natura sua differant, an institutione diuina, an potius sola Ecclesiæ lege, & constitutione? Duæ sunt opiniones: Prima docet vi, & natura sua distingui, in quo autem hæc differentia consistat, variè explicatur ab huius opinionis autoribus. Alij enim putant in eo differre, quod votum solenne in præsens tempus confertur, simplex in futurum, siue quod simplex sit rei futuræ promissio, solemnne verò rei præsentis: ita quidam, vt testatur Glossa in cap. Rursus, qui Clerici, vel vouentes. Nam simplex votum Religionis, est promissio, & sponso futuri in Religionem ingressus, solemnne vero est præsens ipsius Religionis professio. Sic votum simplex castitatis, vel religionis est, quo vir promittit castitatem, vel in religionem ingressum, post obitum vxoris. Item, votum simplex est, quo quis promittit se sacros Ordines suscipiturum, vel peregrinaturam ad sacra, & religiosa loca, post quatuor annos. Alij dicunt votum simplex esse, quo quis suæ personæ promittit obsequia, & ministeria; non tamen tradit suam personam. Votum solemnne est, quo quis & suæ personæ promittit obsequia, & suam personam donat: Sicut aliud est, cum quis alteri obligat suam operam, & ministerium, aliud verò quum suam etiam personam alteri obstringit, ac tradit: sicut aliud est, si promittas alteri tuæ arboris fructus, aliud si arborem dones. Vnde aiunt, votum solemnne in traditione consistere, simplex verò non item: ita vt solemnne, & simplex votum differant, perinde, atque sponsalia, & Matrimonium, quod sicut in sponsalibus, est sola promissio futuri coniugij; in matrimonio verò traditio, qua vnus coniux se alte-

ri tradit, sic in simplici voto religionis est sola promissio, qua quis promittit in religionem ingressum: in solemnne verò traditio, qua is, qui vouet, sese Religioni tradit, ac mancipat, & Religio eum admittit, ac recipit. Vnde in solemnne, sicut ex parte vouentis est traditio, sic ex parte Religionis, & Ecclesiæ, est admissio, atque receptio. Quo fit, vt solemnne votum emittatur in manibus alicuius, qui nomine Religionis, & Ecclesiæ recipit votum, in voto verò simplici sola est promissio, quia nullus est, qui nomine Religionis, vel Ecclesiæ recipiat: & vbi receptio non est, nequit esse traditio; ac propterea simplex votum in manibus alicuius non fit. Hanc opinionem sequuntur, S. Thom. Bonauent. Richard. Durand. Argent. 4. dist. 38. & inter iuniores Theologos Scotus, & alij multi S. Thomæ discipuli, vt infra citabo. Alij distinguunt, dicentes, Votum solemnne esse sua natura perpetuum, simplex verò posse quidem tale esse, non tamen necessario, quoniam sæpe multa vouemus ad tempus. Sic nonnulli teste Glossa in cap. Rursus, qui Clerici, vel vouent. Alij, quod solemnne publicè emittatur, simplex verò id ex vi, & conditione sua non postulet, quamuis publicè aliquando ex accidenti fiat. Alij denique, quod solemnne in quadam consecratione consistat; ac non ita simplex: nam votum Castitatis sacris Ordinibus annexum, eorum, qui iniciantur, ordinationi coniungitur: & solemnne Religionis votum non fit absque aliqua vouentium consecratione: Vel enim consecratus vestitus, & habitus suscipitur, vel aliqua alia consecrationis formula adhibetur. Sic S. Thom. 2. 2. quest. 88. art. 7. & artic. 11. videtur sentire. Secunda sententia docet: Votum simplex, & solemnne eiusdem rei non differre per se ex ipsius voti ratione, & natura, vel iure diuino, sed sola Ecclesiæ constitutione: quam opinionem Põtificij iuris interpretes omnes sequuntur, cum Glossa in cap. Rursus, supra citatis. Innocentius, Hostiensis, Archidiaconus, Ioannes Andreas, Abbas, Ancharanus, Cardinalis, Francus, Felinus, & ceteri, & inter Theologos Scot. 4. dist. 38. quest. 1. Herue. quodlib. 11. quest. 25. Henricus quodlib. 6. quest. 39. & Palud. 4. dist. 38. quest. 4. art. 4. concl. 11. Cate. 2. 2. quest. 88. art. 7. Medina libr. 4. de continen. sacror. hominum, cap. 23. & sequentibus. Palacius 4. dist. 38. disputat. 2. Alten, libr. 8. tit. 16. Angel. matrimonium 3. impedimen. 5. Rosell. impedimentum 4. numer. 2. Et hæc opinio magis cum iure Canonico, & ratione congruere videtur. Nam in cap. Rursus, qui Clerici, vel vouentes, dicitur: Cum simplex votum apud Deum non minus obliget, quam solemnne, & reliqua & in cap. Quod votum, De voto, & voti redempt. in 6. habetur: Voti solemnitas ex sola constitutione Ecclesiæ est inuenta.

Deinde, iusurandum solemnne à simplici non differt, nisi in hoc, quod illud iuris solemnem, ac celebrem formulam habet, qua caret simplex. Sic etiam testamentum, aut matrimonium dicitur solemnne, eo quod iuris solemnni cæremonia, & formula constet. Ergo votum eo tantum solemnne censetur, quod in eo iuris Canonici cæremonia, & formula præscripta adhibetur. At sicut in testamentis, Matrimonijs, & Iureiurando solemnne formula, ac celebritas non est ex iure naturali, aut diuino, sed ex iure scripto. Sic etiam in voto nulla est ex ipsius natura distinctio, nisi ra-